

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2021 – 2022

Limba și literatura română

Testul 7

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore

SUBIECTUL I**(70 de puncte)****Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.****Textul 1**

Toată lumea mă compătimea că îl am pe Cavalerist coleg de cameră, dar mie nu mi se părea chiar atât de îngrozitor. Mă lăsa în pace atâta vreme cât îmi păstram partea mea curată și pentru că stăteam cu el, totul era mult mai simplu. El spăla, el aerisea așternuturile, el arunca gunoiul. Îmi sugera chiar să fac baie dacă eram prea ocupat și neglijam acest aspect câteva zile. Ba chiar ajunsese să-mi spună când să merg la frizer și când să-mi tai firele de păr din nas. Singurul lucru care mă deranja era faptul că dădea cu tone de insecticid când apărea un gândac rătăcit, iar eu mă vedeam nevoit să mă retrag în mizeria din vecini.

Cavaleristul urma secția de geografie a unei facultăți de stat.

— Știi, e-eu învăț h-hă-hărți, m-a anunțat el când ne-am cunoscut.

— Îți plac hărțile? l-am întrebat.

— Îhî. După ce termin facultatea, v-vreau să mă angajez la Institutul Național de Geografie și să fac h-hă-hărți.

Am fost chiar impresionat de visurile și de țelurile pe care ți le poate oferi viața. Acesta a fost unul dintre primele lucruri care m-au impresionat când am venit la Tokyo. Da, într-adevăr este nevoie și de oameni pe care să-i intereseze și chiar să-i pasioneze hărțile... nu mulți, dar e nevoie, chiar mare nevoie. Ceea ce mi s-a părut însă ciudat era faptul că un om care se bâlbâia mai ales când rostea cuvântul „hartă” dorea să lucreze chiar la Institutul Național de Geografie. Uneori nu se bâlbâia deloc, dar când rostea cuvântul „hartă”, era bâlbâit sută la sută.

— T-t-tu în ce te specializezi? m-a întrebat el.

— Teatru, am zis eu.

— Teatru... adică faci spectacole?

— Nu chiar. Citesc piese de teatru, cercetez... Racine, Ionesco, Shakespeare, chestii de astea.

Mi-a spus că a auzit de Shakespeare, dar de ceilalți nu. Nici eu nu știam mare lucru despre alții, dar măcar am auzit de ei la cursuri.

— Îți plac piesele, nu? a zis el.

— Nu neapărat, am mărturisit eu.

Răspunsul meu l-a nedumerit și când era nedumerit se bâlbâia și mai tare. Îmi părea rău că-i făcusem una ca asta.

— Puteam să mă apuc de orice... etnologie, istoria Asiei. S-a întâmplat să aleg teatrul, și-atât.

A fost cea mai convingătoare explicație pe care m-am simțit în stare să i-o dau, dar nu l-a satisfăcut.

— Nu pricep, spuse el consternat. Mie îmi plac h-hă-hăr-hărțile și de aceea învăț despre h-hă-hăr-hărți. De aceea am venit special la o universitate din Tokyo și-i pun pe ai mei să-mi trimită bani. Dar tu... În cazul tău se pare că lucrurile nu stau așa.

Argumentul lui părea solid. Am renunțat să-i mai explic. Apoi am luat niște bețe de chibrituri și am tras la sorți paturile: el pe cel de sus, eu pe cel de jos. Purta întotdeauna cămașă albă, pantaloni negri, pulover bleumarin. Era înalt, cu pomeți proeminenți, părul scurt. Când mergea la ore, se îmbrăca în uniformă, iar servieta și pantofii erau negri. Arăta ca un student tipic de dreapta și de aceea toți colegii îi spuneau Cavaleristul, dar bietul de el n-avea absolut nici o legătură cu politica. Spunea că poartă mereu uniformă pentru că e complicat să decidă cu ce să se îmbrace în fiecare zi. Singurele lucruri care îl preocupau erau schimbările geologice care se produceau de-a lungul coastei mării și noile tuneluri construite pentru linii ferate. Dacă apuca să abordeze asemenea subiecte, se bâlbâia, se ambala și nu-l mai oprea nimeni o oră-două. Trebuia s-o iau la fugă sau să adorm ca să-l fac să tacă.

Se trezea în fiecare dimineață la ora șase cu Kimigayo pe post de ceas deșteptător, așa că nu se poate spune că ritualul înălțării steagului nu a avut nici un efect asupra lui. Se îmbrăca, mergea la baie, se spăla pe față. Îi lua teribil de mult timp să se spele pe față, încât ajunsesem să cred că-și scoate fiecare dinte din gură și îl spală separat. Când se întorcea în cameră, își scutura prosopul de câteva ori, având grijă să nu-i rămână vreo cută și apoi îl așeza la uscat pe calorifer, iar periuta de dinți și săpunul le punea la locul lor. Apoi deschidea radioul și făcea gimnastică. Eu obișnuiam să citesc seara până târziu și puteam să dorm dimineața liniștit până la ora opt. Chiar dacă el se scula și începea să-și târșâie pașii prin cameră și să facă gimnastică, eu tot mai reușeam uneori să dorm, și încă bine. Dar când ajungea la partea cu săriturile, n-aveam cum să nu mă trezesc. Când începea să sară — și zău că sărea tare sus! —, se cutremura patul ori de câte ori atingeau podeaua. Am răbdat trei zile. Mi s-a spus că pentru a rezista la viața în comun trebuie să treci cu vederea anumite lucruri. Da, așa o fi, mi-am zis eu, dar în a patra zi n-am mai rezistat.

(Haruki Murakami, *Pădurea Norvegiană*)

Textul 2

„Puterea minții mele e limitată. Nu prea reușesc să leg teorii logice sau idei abstracte. Doar când scriu încerc să-mi aranjez gândurile într-o anumită ordine. Am putut avea o privire de ansamblu și niște idei sistematizate despre ce înseamnă pentru mine a fi scriitor abia după ce am adunat materialele cuprinse aici și am intervenit asupra lor de nenumărate ori, tot întorcându-le pe o parte și pe alta.“ Această confesiune, din postfață, rezumă foarte bine cartea și metoda lui Haruki Murakami. Dintre toate cărțile prozatorilor despre arta scrisului (Kundera, Lodge, Robbe-Grillet, Borges, Nabokov, Eco, Rushdie, Orwell, Pamuk, King), cărți publicate la noi în ultimul deceniu și ceva, volumul lui Murakami este, de departe, cel mai modest. Este și prea discret dpdv. confesiv (despre viața sa privată nu aflăm decât că este căsătorit și n-are copii; nu face proză în sine din propria viață sau devenire de scriitor, așa cum face Stephen King în *Secretul regelui*, spre exemplu) și prea puțin teoretic (fostul profesor de literatură Stephen King îi dă lecții și la acest capitol).

De altfel, Murakami, tot în postfață, spune că a gândit această carte sub forma unor prelegeri în fața unui auditoriu imaginar, de unde și stilul mai degrabă oral al eseurilor pe care le numește „notițele unor discursuri nerostite“ sau „colecție de opinii personale legate de arta romanelor“. De câteva ori însă am avut impresia că Murakami a vrut să pună laolaltă părerile lui despre scris răspunzând într-un singur loc, sistematizat, eternelor întrebări convenționale ale interviurilor. Fiind o fire retrasă, care nu agreează interviurile, lecturile publice, sesiunile de autografe și alte forme de relaționare cu publicul sau cu media, Murakami pare să le fi oferit tuturor deodată toate răspunsurile la întrebările care i se pun/i s-ar fi pus. Cine e curios ce părere are scriitorul despre un aspect sau altul al scrisului poate căuta singur în cele unsprezece eseuri/confesiuni/prelegeri ale acestui volum. Prozatorul a spus tot ce avea de spus, simplu, clar, pe înțelesul oricărui școlar.

Dar Murakami ne avertizează încă de la început că n-are multe lucruri de zis și, cel puțin, își joacă modestia până la capăt, în ciuda constantelor referiri la criticile aduse cărților sale și la faptul că este un individualist ambițios, care a făcut numai după cum l-a dus pe el capul, fără să asculte sfaturile altora („Dacă-mi permiteți să-mi exprim umila părere, fără un dram de aroganță nu te faci romancier“). Ne spune că nu i-a plăcut școala și că a fost un elev banal care prefera să asculte muzică la radio și să citească de-a valma tot felul de cărți în limba engleză, că în tinerețe s-a chinuit să țină un bar unde se putea asculta jazz și că ideea de a scrie primul său roman i-a venit în timpul unui meci de baseball, episod pe care însă Murakami îl povestește ca pe o epifanie. Este singurul moment care iese cumva din tonul personal-convențional-banal al cărții și unde își înnobilează propriul scris, prezentându-l altfel decât ca pe o meserie. Căci, în general, despre asta e vorba în eseurile de față, despre „îndeletnicirea cât se poate de individuală și fizică“ de a scrie cărți. Unele capitole răspund unor întrebări standard. „Ce deprinderi ar trebui să-și însușească cineva care vrea să devină romancier?“

Și Murakami răspunde: să citească mai mult, să-și educe spiritul de observație și să adune „detalii concrete” din realitatea înconjurătoare, să fie ambițios, dar să scrie numai din plăcere, să aibă răbdare și, mai ales, grijă de condiția fizică și să facă sport, relația corp-spirit fiind esențială pentru maratonistul Murakami („Îmbinarea zilnică a exercițiilor fizice cu activitățile cognitive are o influență cât se poate de benefică asupra muncii creative desfășurate de scriitori”). Plusul discursului vine din tonul motivațional („oricine poate scrie un roman”), și asta e cam tot. Dar cum scrie Murakami însuși? Are o idee de roman și scrie zilnic zece pagini, lucrează mult pe manuscris, de fiecare dată fiind preocupat de altceva (altfel zis, scrie în straturi), soția e primul său cititor, dar ține cont și de sugestiile redactorilor, mereu alții – „soția, în schimb, este mereu lângă mine și nu i se va repartiza alt scriitor” (că tot am început să-l compar cu King, acesta face din propria lui soție un personaj memorabil). Pentru cine scrie? Pentru propria plăcere. Îl interesează premiile literare? Deloc („cele care rămân în urma noastră sunt creațiile, nu premiile. Un premiu literar pune o perioadă o lucrare sub lumina reflectoarelor, dar nu-i însuflă viață.”). <https://dilemaveche.ro/sectiune/carte/articol/modestia-lui-murakami>

1. Transcrie, din textul 1, doi termeni din câmpul lexical al obiectelor de îmbrăcăminte.

2 puncte

2. Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.
Cavaleristul:

- a) studiază arheologia;
- b) studiază etnologia;
- c) studiază geografia;
- d) studiază ingineria.

Răspunsul corect

☐

2 puncte

3. Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.
Dintre cărțile publicate în România, cartea lui Murakami este:

- a) inspirată din viața autorului;
- b) mai bună decât a lui Stephen King;
- c) o carte despre arta scrisului;
- d) scrisă sub forma unor răspunsuri la interviuri;

Răspunsul corect

☐

2 puncte

4. Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Cavaleristul doarme:

- a) în patul de jos;
- b) în patul din stânga;
- c) în patul din mijloc;
- d) în patul de sus.

Răspunsul corect

2 puncte

5. Notează X în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte:

6 puncte

Enunțul	Corect	Incorect
Cavaleristul nu face niciodată curățenie.		
La rostirea cuvântului „hartă” Cavaleristul nu se bâlbâia.		
Kimigayo este pe post de ceas deșteptător.		
Volumul scris de Murakami este modest.		
Murakami agreează interviurile.		
Redactorii sunt primii cititori ai romanelor lui Murakami.		

6. Precizează, în două – trei enunțuri, o trăsătură morală a Cavaleristului, identificată în fragmentul de mai jos, și mijlocul de caracterizare, ilustrându-l cu o secvență:

„— Nu pricep, spuse el consternat. Mie îmi plac h-hă-hăr-hărțile și de aceea învăț despre h-hă-hăr-hărți. De aceea am venit special la o universitate din Tokyo și-i pun pe ai mei să-mi trimită bani. Dar tu... În cazul tău se pare că lucrurile nu stau așa.”

6 puncte

7. Prezintă, în 30-70 de cuvinte, o legătură care se poate stabili între cele două texte, valorificând câte un element de conținut.

6 puncte

6 puncte

[illegible]

6 puncte

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Seria care conține cuvinte cu vocale în hiat este:

- a) „baie”, „radioul”, „reușeam”;
- b) „târșâie”, „trebuie”, „gunoiul”;
- c) „nevoie”, „mizeria”, „pășioneze”;
- d) „periuța”, „aerisea”, „geografie”.

Răspunsul corect

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Seria care conține cuvinte derivate prezente în ultimul alineat al textului 1 este:

- a) „deșteptător”, „înălțării”, „calorifer”;
- b) „periuța”, „gimnastică”, „sublim”;
- c) „emoționant”, „existență”, „meu”;
- d) „deșteptător”, „scriitor”, „periuța”.

Răspunsul corect

2 puncte

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Seria care conține numai cuvinte care pot avea omonime este:

- a) „dar”, „mie”, „dacă”;
- b) „era”, „care”, „eu”;
- c) „mei”, „era”, „care”;
- d) „mine”, „unde”, „are”.

Răspunsul corect

2 puncte

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Seria care conține doar cuvinte cu diftong este:

- a) „avertizează”, „ciuda”, „gunoiul”;
- b) „joacă”, „vrea”, „scriitorul”;
- c) „lucrează”, „idee”, „însușească”;
- d) „nevoie”, „vrea”, „putea”.

Răspunsul corect

2 puncte

5. Rescrie secvența următoare, transformând construcția activă în construcție pasivă: „*Un premiu literar pune o perioadă o lucrare sub lumina reflectoarelor...*”

6 puncte

6. Alcătuieste o propoziție în care pronumele relativ din enunțul dat să devină pronume interogativ cu funcția de complement prepozițional: „*Singurele lucruri care îl preocupau erau schimbările geologice*”

6 puncte

7. Scrie părerea ta despre comportamentul Cavaleristului, din primul text, sub forma unei fraze alcătuite din două propoziții atributive coordonate disjunctiv.

6 puncte

8. Rescrie enunțul următor, corectând greșelile de orice natură.

6 puncte

Copi vati făcut temele întreabă profesor

Scrie, în 80-120 de cuvinte, rezumatul textului 1.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul rezumatului – 12 puncte;
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudine gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitate – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

